

Бердянський державний педагогічний університет
Факультет філології та соціальних комунікацій
Кафедра іноземних мов і методики викладання

Ірина ГЛАЗКОВА, Ірина ШКОЛА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НАПИСАННЯ, ОФОРМЛЕННЯ І ЗАХИСТУ КУРСОВИХ РОБІТ З МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

*Для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
освітньо-професійної програми «Середня освіта (англійська мова та
література)» спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціальності
014.02 Середня освіта. Мова та література (із зазначенням мови)
за спеціалізацією 014.021 Англійська мова і література*

Бердянськ, 2023

Рецензенти:

Вікторія СМЛЯНСЬКА, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри германської філології та методики викладання іноземних мов Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя;

Ірина ШИМАНОВИЧ, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов і методики викладання Бердянського державного педагогічного університету.

*Рекомендовано до друку вченою радою факультету філології
та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного
університету (протокол № 7 від 27.12.2023 року)*

ГЛАЗКОВА Ірина, ШКОЛА Ірина.

Методичні рекомендації до написання і захисту курсових робіт з методики навчання англійської мови. Для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, освітньо-професійної програми «Середня освіта (англійська мова та література)» спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціальності 014.02 Середня освіта. Мова та література (із зазначенням мови) за спеціалізацією 014.021 Англійська мова і література / уклад. ГЛАЗКОВА Ірина, ШКОЛА Ірина. Запоріжжя: БДПУ, 2023. 43 с.

Навчальне видання містить загальні вимоги до підготовки, оформлення, подання і захисту курсових робіт відповідно до навчального плану підготовки здобувачів першого рівня вищої освіти спеціальності “014.02 Середня освіта. Мова та література (із зазначенням мови) за спеціалізацією 014.021 Англійська мова і література”. Наведено методичні рекомендації про організацію виконання, зміст, структуру, порядок оформлення основної частини і додатків, правила цитування і посилання на використану літературу, процедуру захисту та критерії оцінювання курсових робіт.

Для здобувачів освіти, що навчаються за спеціальністю “014.021 Англійська мова і література” та викладачів закладів вищої освіти.

Зміст

1. Загальні положення.	3
2. Вимоги до структури і змісту курсової роботи.	9
3. Технічні вимоги до оформлення курсової роботи.	17
4. Перевірка, захист та оцінювання курсової роботи.	20
5. Додатки.	29
А. Зразок оформлення титульного аркуша курсової роботи.	29
Б. Зразок оформлення змісту курсової роботи.	30
В. Зразок оформлення вступу.	31
Г. Оформлення основної частини курсової роботи.	33
Д. Приклади оформлення списку використаних джерел відповідно ДСТУ 8302:2015.	33
6. Список використаних джерел.	42

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Курсова робота є однією із форм самостійного навчально-наукового дослідження, яке передбачає вивчення конкретної наукової проблеми з методики викладання іноземних мов та виконується під керівництвом викладача. Це – індивідуальне завдання творчого характеру, яке є рішенням конкретних завдань щодо об'єктів діяльності майбутнього фахівця.

Мета виконання курсової роботи полягає у поглибленні, розширенні і закріпленні теоретичних знань здобувачів освіти, розвитку навичок критичного аналізу, систематизації та узагальнення наукової і навчально-методичної літератури. Курсова робота зорієнтована на формування навичок базової дослідницької та самостійної роботи здобувачів, розвиток їх наукового мислення, інтелектуальних і творчих здібностей.

Важливою складовою роботи над курсовим проектом є дотримання принципів академічної доброчесності, що викладені у «Положенні про академічну доброчесність у Бердянському державному педагогічному університеті» (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/akademdobrochesnist-_sayt.pdf) та «Положенні про виявлення та запобігання академічному плагіату у Бердянському державному педагогічному університеті» (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/11/perevirka_Plahiat1.pdf).

Тематику курсових робіт, з урахуванням останніх освітніх та наукових тенденцій, а також змін, внесених у стандарти освіти та освітньо-професійні програми для підготовки студентів за певною спеціальністю, адаптують, оновлюють та затверджують під час засідань кафедри на початку навчального року. Студент обирає тему дослідження із запропонованого переліку, або може запропонувати власну тему, попередньо узгодивши її з науковим керівником.

Тема курсової роботи повинна відповідати наступним вимогам: бути короткою, без скорочень, відповідати спеціальності/освітній програмі та чітко відображати мету і об'єкт дослідження; бути актуальною, враховувати напрями та проблематику сучасних наукових досліджень, мати практичне значення, залучати

студентів до розгляду проблем, що досліджуються викладачами, враховувати інтереси та запити студентів у галузі теорії і практики. Курсову роботу виконують українською мовою протягом семестру відповідно до навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти.

Робота над курсовою роботою передбачає певні етапи її виконання:

1. Вибір теми курсової роботи та обґрунтування її актуальності.
2. Узгодження обраної теми з викладачем, обговорення принципової логічної структури роботи та попереднього списку необхідної літератури.
3. Формування бібліографічного списку. Вивчення та опрацювання наукової літератури з теми дослідження. Укладання початкового плану курсової роботи і затвердження його науковим керівником.
4. Робота з необхідною науковою літературою. Написання вступу: обґрунтування актуальності проблеми, визначення мети та завдань дослідження, визначення об'єкта, предмета, методології та методів дослідження. Збір фактичного матеріалу.
5. Написання теоретичної частини курсової роботи, подання на перевірку у встановлений термін. Збір фактичного матеріалу.
6. Обробка, систематизація та узагальнення зібраного фактичного матеріалу. Написання практичної частини курсової роботи, подання на перевірку у встановлений термін.
7. Написання тез доповіді / статті за результатами дослідження. Публікація у збірнику тез конференції / науковому виданні.
8. Написання висновків, перевірка адекватності отриманих результатів меті та завданням, визначеним у вступі курсової роботи. Внесення необхідних коригувань.
9. Оформлення курсової роботи відповідно до вимог. Подання курсової роботи на перевірку у встановлені терміни. Аналіз отриманого попереднього відгуку керівника роботи та внесення змін (за потреби).
10. Перевірка курсової на унікальність тексту.

11 Підготовка до захисту (написання виступу та створення презентації в Power Point).

12. Захист курсової роботи.

Успішне виконання наукового дослідження та написання курсових робіт залежить від низки чинників, причому найважливішим з них є чітке усвідомлення основних вимог, які охоплюють науковий рівень роботи, її зміст, структуру, форму викладу матеріалу і оформлення. При оцінюванні курсових робіт, комісія враховує не лише якість наукового дослідження та його наукову новизну, але й здатність стисло та логічно представити наукові досягнення.

Необхідно враховувати Державний стандарт України при форматуванні курсових робіт, оскільки це сприяє узгодженню формальних та наукових аспектів дослідження. Обсяг роботи повинен бути в межах 25-30 друкованих сторінок, а структура має бути чіткою, дотримуючись вимог до виділення частин, абзаців, нумерації сторінок та коректного форматування посилань, виносів і цитат. Також слід враховувати наявність висновків і список використаної літератури, який повинен містити 20-25 джерел, і рекомендується провести аналіз літератури за останні 10-15 років для підтвердження актуальності роботи та врахування сучасних досліджень.

Наукову інформацію слід викладати чітко, логічно та максимально повно, деталізовано описуючи хід та результати дослідження з докладним описом методики. Повнота наукової інформації має відбиватися в обґрунтуваннях, гіпотезах і теоретичних узагальненнях. При оформленні слід враховувати особливості наукового стилю мови, який характеризується об'єктивністю викладу, проте уникати ускладненої термінології псевдонаукового характеру та назв, що починаються зі слів «Дослідження питання...», «Дослідження деяких шляхів...», «Деякі питання...», «Матеріали до вивчення...», «До питання...» тощо, в яких не відбито достатньою мірою суть наукової проблеми або завдання. Стисло, логічно та аргументовано слід представляти зміст і результати наукових досліджень, уникаючи загальних слів, бездоказових тверджень та тавтології.

Назва курсової роботи має бути короткою і відповідати обраній спеціальності та меті наукового дослідження. Невідповідність оформлення курсової роботи державним стандартам і вимогам може суттєво вплинути на остаточну оцінку роботи, і в разі значних відхилень робота може бути взагалі відхилена від захисту.

Специфіка курсової роботи з методики навчання англійської мови виявляється в необхідності детального опису використання інноваційних підходів та методик для покращення якості викладання. Студенти, які працюють над цими курсовими, повинні провести ретельний аналіз ефективності різних стратегій викладання та їх впливу на розвиток навичок читання, письма, говоріння та слухання. Важливо також досліджувати сучасні тенденції у викладанні англійської, зокрема використання технологій та онлайн-ресурсів для підтримки навчального процесу. Специфіка цих курсових робіт полягає в обов'язковому врахуванні різниці в рівнях студентів та виборі підходів, що враховують індивідуальні потреби учнів. Крім того, робота може включати порівняльний аналіз різних методологій, їх переваг та недоліків, з метою визначення оптимального підходу до навчання англійської мови. Слід зауважити, що до курсових робіт висувається ряд вимог. Основні з них такі:

- актуальність тематики, відповідність її сучасному стану галузі науки та перспективам її розвитку;
- вивчення та критичний аналіз монографічної й періодичної літератури з обраної теми;
 - дослідження та характеристика історії проблеми та її сучасного стану;
 - чітке формулювання мети, предмету, методів дослідження;
 - дотримання основних вимог до проведення емпіричних досліджень;
 - узагальнення результатів, їх обґрунтування, висновки та перспективи подальших досліджень;
- апробація результатів дослідження через публікацію тез або статей у збірнику студентських наукових праць, виступ на конференціях.

2. ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ І ЗМІСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота повинна бути самостійним, завершеним, логічно структурованим дослідженням та містити:

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік умовних позначень, символів, скорочень (за потреби);
- вступ;
- основну частину (розділи, підрозділи тощо);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за потреби).

Титульний аркуш курсової роботи (Додаток А) має містити наступні відомості у такий послідовності:

- назва міністерства;
- найменування закладу вищої освіти, де виконано роботу;
- назва кафедри, за якою закріплений здобувач вищої освіти;
- повні назва документа із зазначення теми та назви курсової роботи
- відповідно до навчального плану;
- реєстраційний номер та дата здачі;
- курс, номер групи, спеціальність, предметна спеціальність,
- спеціалізація, освітня програма, прізвище, повне ім'я та по батькові
- здобувача у родовому відмінку;
- вчене звання, науковий ступінь, прізвище, повне ім'я та по батькові
- наукового керівника;
- оцінка за 100-бальною, університетською шкалою та шкалою ЄКТС;
- члени комісії (підпис, вчене звання, науковий ступінь, власне ім'я та прізвище);
- місто та рік виконання курсової роботи.

ЗМІСТ. Зміст подають на початку курсової роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки), зокрема: вступу, заголовків розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел та літератури, додатків тощо. Зразок оформлення змісту курсової роботи наведено у додатку Б.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ (за необхідності). Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів може бути поданий в роботі (якщо вжита специфічна термінологія, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення і та ін.) у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом. Перелік треба друкувати двома колонками, в яких зліва за абеткою наводять скорочення, справа – їх детальне розшифрування. Якщо в роботі спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення тощо повторюються менше трьох разів, їх не включають до переліку, а розшифровку наводять у тексті при першому згадуванні.

ВСТУП (Додаток В). Вступ розташовують на окремій сторінці курсової роботи. Вступ містить у стислій формі всі положення, обґрунтуванню яких присвячена курсова робота. Писати вступ методологічно краще не на початку, а по закінченню дослідження, коли основна частина роботи вже повністю готова. Інакше навряд чи вдасться уникнути неточностей і повторної роботи.

Вступ починають з невеликої преамбули, де наводять суть і стан досліджуваної проблеми, її значущість в сучасних умовах, вказується необхідність наукового дослідження. Далі у вступі зазначають такі елементи:

- 1) актуальність теми;
- 2) мета та задачі дослідження;
- 3) об'єкт та предмет дослідження;
- 4) методи дослідження;
- 5) наукова новизна та практична значущість отриманих результатів;
- 6) апробація результатів дослідження;
- 7) структура курсової роботи.

Актуальність теми дослідження. Визначення актуальності теми дослідження включає перший етап - характеристику проблемної ситуації. У науковому контексті термін "проблема" вказує на питання, до розв'язання якого на даний момент відсутні належні знання, тому вимагаються конкретні теоретичні та практичні заходи для вирішення цього питання. Вибір проблеми повинен бути обґрунтований тим, що вирішення сприятиме кращому розумінню досліджуваного явища (новизна проблеми) і допоможе вирішити питання, що стоїть перед суспільством (актуальність).

Характеристика проблемної ситуації повинна бути короткою, стислою і зрозумілою, включаючи аргументацію доцільності втручання фахівців для розв'язання даної проблемної ситуації. Також, у ході обґрунтування актуальності проблеми дослідження слід вказати на наявні спроби її вирішення, назвавши прізвища дослідників, які присвятили свої роботи цій проблемі. Прізвища учених, на яких ви посилаєтесь, повинні бути перераховані в алфавітному порядку, ініціали автора слід вказати поруч із його прізвищем, не переносячи їх на наступний рядок.

Мета та задачі дослідження. У цій частині міститься формулювання головної мети, яка полягає у вирішенні основної проблеми курсової роботи, що забезпечує певний внесок у теорію і практику. Відповідно до мети виділяють три – чотири задачі дослідження, які необхідно вирішити для досягнення головної мети дослідження. *Мета дослідження* – це те, заради чого проводиться дослідження, вона орієнтує дослідника на кінцевий результат і визначає характер роботи – теоретико-емпіричний або прикладний. Не слід формулювати мету як “Дослідження...”, “Вивчення...”, тому що ці слова вказують на засіб досягнення, а не на неї саму. Мета звичайно тісно переплітається з назвою курсової роботи і повинна чітко вказувати, яка проблема в ній розв’язується.

Мету дослідження конкретизують *завданнями дослідження* після її визначення, що дозволяє далі організувати процес наукового пошуку у вигляді послідовності вирішення основних та додаткових завдань. Вони показують нам

весь шлях дослідження та пояснюють, що ми повинні зробити, щоб досягти мети. Іншими словами, завдання описують конкретні етапи, які необхідні для досягнення нашої мети. Додаткові завдання можуть бути поставлені для підготовки до наступних досліджень (наприклад, для перевірки побічних гіпотез, які не пов'язані з проблемою дослідження, що зараз проводиться) або для вирішення методичних проблем (наприклад, для додаткового тестування нової методики). Завдання дослідження можуть включати в себе наступні елементи:

- вирішення певних теоретичних питань, які входять у загальну проблему дослідження (наприклад, виявлення сутності поняття, явища, процесу, подальше вдосконалення його визначення);

- всебічне вивчення практики вирішення конкретної проблеми,
- виявлення її сучасного стану, труднощів, їх причин;
- обґрунтування необхідної системи заходів для вирішення проблеми.

Очевидно, обсяг завдань дослідження визначається можливостями самого дослідника, його рівнем фахової підготовки та попереднім досвідом у науковій діяльності, а також наявністю вільного часу. Зазвичай кількість основних завдань дослідження обмежується чотирма, і вони відповідають розділам курсової роботи. У кожному розділі дослідник повинен показати процес вирішення конкретного завдання і коротко підсумувати його результати. Мета та завдання роботи повинні бути чітко сформульованими і відображати тематику дослідження, враховуючи особисті здібності дослідника, його освітній рівень і науковий досвід.

Об'єкт дослідження – це процес, явище, система закономірностей, зв'язків, що породжують проблемну ситуацію і обрані для вивчення. Специфіка об'єкта дослідження в методиці навчання англійської мови полягає в тому, що він охоплює навчально-виховний процес, взаємодію мовців та використання інноваційних підходів у викладанні. Об'єкт також враховує особливості вивчення чотирьох основних навичок – читання, письма, говоріння та слухання в контексті навчання англійської. Розглядається ефективність різних методик та стратегій, спрямованих на покращення якості викладання та розвиток мовних компетенцій

студентів. Таким чином, об'єкт дослідження в методиці англійської мови визначається його специфічними особливостями, пов'язаними з вивченням та викладанням мови.

Предмет дослідження, вузьчий і більш конкретний, виділяється в межах загальної системи об'єкта дослідження. Предмет визначає аспект розгляду, дає уявлення про те, які нові відношення, властивості, аспекти і функції об'єкта розкриваються. Іншими словами, об'єктом виступає те, що досліджується, а предметом – те, що в цьому об'єкті дістає наукове пояснення.

Методи дослідження. У методах дослідження подається перелік методів, використаних у конкретній науковій розвідці. В науковій практиці застосовується доволі широкий спектр методів, що описані в різноманітних посібниках та рекомендаціях. Визначаються як загальнонаукові, так і суто лінгвістичні методи дослідження. Отже, якщо є утруднення з формулюванням методів дослідження – варто звернутись до спеціальної методичної літератури. У методах досліджень розкривається спосіб отримання достовірних наукових знань, умінь та практичних навичок у різних сферах діяльності. Надається характеристика вибірки досліджуваних, описується організація дослідження.

Методи дослідження в курсових роботах з методики навчання англійської мови можуть варіюватися залежно від конкретної теми та завдань дослідження. Однак, деякі з загально використовуваних методів включають:

- методи теоретичних досліджень (історичний метод, системний підхід, аналіз науково-теоретичної літератури з проблеми, абстрагування, ототожнення, моделювання, аналіз, узагальнення);
- методи емпіричних досліджень (тестування, опитування, інтерв'ю, контент-аналіз тощо);
- методи математичної статистики (кореляційний, факторний аналіз);
- порівняльний аналіз (порівняння різних підходів та методів навчання з метою визначення їх переваг та недоліків у конкретних умовах) тощо.

Наукова новизна курсової роботи. До ознак, що дозволяють стверджувати про наукову новизну роботи, відносяться: постановка нової наукової проблеми; введення нових наукових категорій і понять; розкриття нових закономірностей протікання процесів; застосування нових методів, інструментів дослідження; розвиток нових наукових уявлень про навколишній світ, природу, суспільство.

Практична значущість отриманих результатів. У цій частині перераховуються сфери прикладної діяльності де можуть бути використані результати виконаного дослідження. Практичне значення має містити результати самостійно проведених досліджень, що можуть бути впроваджені в педагогічній практиці. Слід вказати ким і де саме можуть бути використані результати дослідження.

Апробація роботи (додається якщо здобувач брав участь у науковій конференції та висвітлив результати свого дослідження в тезах чи статті у науковому виданні). Апробація роботи містить відомості щодо застосування на практиці чи висвітлення на студентських наукових конференціях результатів дослідження. Слід особливу увагу звернути на точні назви всіх конференцій, вказати назви міст та дати проведення.

Публікації. Зазначається кількість публікацій автора з досліджуваної теми, а також наводиться бібліографія публікації. Зверніть увагу: має бути не менше однієї публікації (тези, статті) для здобувачів, які претендують на високу оцінку.

Структура та обсяг роботи. Короткий опис роботи із зазначенням кількості сторінок. Обсяг вступу, як правило, не повинен перевищувати 2-3 сторінок. Остаточне редагування вступної частини роботи доцільно виконувати на завершальній стадії дослідження, коли проблема постає перед автором у повному обсязі.

Основна частина курсової роботи складається з розділів (теоретичний та практичний) і підрозділів, які мають бути взаємопов'язані, а матеріал – викладеним послідовно і логічно із критичним аналізом теоретичних положень, статистичних даних, інформації різноманітного характеру. Розділи та підрозділи курсової роботи повинні за своєю назвою, структурою, змістом відповідати завданням дослідження

означеної проблеми. При роботі над рукописом необхідно звернути увагу і на таке питання, як розбивка тексту на абзаци. Кожен абзац повинен містити в собі певну думку, виражену однією або кількома фразами чи реченнями.

Основна частина роботи дає змогу перевірити вміння студента самостійно аналізувати матеріал дослідження, використовувати теоретичні положення для інтерпретації отриманих даних, аргументувати їх конкретними прикладами. Обсяг кожного з розділів складає приблизно 10-12 сторінок, висновки до кожного розділу – до однієї сторінки. Висновки до розділу містять стисле узагальнення викладеного матеріалу.

У першому теоретичному розділі курсової роботи студент здійснює теоретичний аналіз проблеми дослідження: стан досліджуваної проблеми в сучасній методичній літературі. Проводиться аналітичний огляд літературних джерел з предмета дослідження, критично аналізуються різні погляди, здійснюється їх класифікація, обґрунтовуються основні фактори впливу на стан і розвиток досліджуваного об'єкта, тощо. У цьому розділі необхідно розв'язати завдання, пов'язані з:

- концепцією предмета дослідження;
- місцем предмета дослідження в об'єкті дослідження;
- впливом предмета дослідження і проблем, що з ним пов'язані, на актуальні проблеми навчання іноземних мов.

Розв'язувати ці проблеми необхідно шляхом огляду і критичного аналізу літературних джерел, що включає такі їх види:

- навчально-методичні (підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації);
- наукові (монографії, статті в наукових журналах, тези доповідей на науковопрактичних конференціях);
- періодичні видання (газети, журнали, часописи тощо);
- законодавчо-нормативні акти (закони, укази, постанови, розпорядження, інструкції, листи Міністерства освіти і науки України тощо).

Огляд літературних джерел – це вища форма узагальнення інформації. Він систематизує зміст багатьох документів за основними напрямками їх використання. При цьому повинна надаватись аргументована оцінка і критичний аналіз використаної інформації. На всі першоджерела, які цитуються або згадуються, обов’язково повинні бути посилання згідно із номерами за переліком використаної літератури, наприклад: “Н. Дмитренко [40] вважає, що..., однак окремі автори [27; 64] не поділяють подібну точку зору”. Якщо після фрази немає посилання, припускається, що її авторство належить здобувачу, – тому здобувач зобов’язаний вкрай уважно і відповідально поставитись до посилань на джерела інформації.

Другий практичний розділ курсової роботи з методики навчання англійської мови повинен містити конкретні приклади та сценарії застосування розглянутих методик у навчальному процесі. Крім того, важливо включити аналіз результатів практичних заходів, таких як уроки, тренінги чи експерименти, які були впроваджені з використанням обраної методики. У цьому розділі можна також описати інструменти та матеріали, використані під час практичного впровадження методик, та їхній вплив на результати навчання. Необхідно звернутися до конкретних педагогічних ситуацій та досвіду викладання, підкреслюючи ефективність застосованих підходів у практичній роботі зі студентами.

Кожен розділ завершується стислими висновками, які узагальнюють результати викладеного.

Висновки (заключна частина) завершують і узагальнюють теоретичне та практичне осмислення досліджуваної проблеми. Висновки вміщують безпосередньо після викладу тексту, починаючи з нової сторінки. Висновки повинні містити в собі синтез «наскрізних» висновків за розділами, оцінку повноти вирішення поставлених завдань. Вони повинні бути чіткими і стислими, обов’язково самостійними. Студентові належить уникати повторень і цитування. У висновках містяться відповіді на поставлені у вступі мету і завдання, вказується на важливість здійсненого дослідження. Загалом, висновки подають основні ідеї, розглянуті в роботі, у концентрованому вигляді. Обсяг висновків складає

приблизно 2-3 сторінки. (Приклад зовнішнього оформлення основної частини та висновків до розділів курсової роботи подано у Додатку Г).

Список використаних джерел. До списку використаних джерел (25-30 найменувань) слід включати ті, на які у тексті є посилання або використано при викладі конкретних положень. Список складається із наукової, навчально-методичної та спеціальної літератури, фахових видань, інформаційних ресурсів Інтернету.

Недостатня кількість джерел може свідчити про поверховість дослідження, а надмірність джерел – про компілятивний характер роботи. Список використаної літератури, подається в алфавітному порядку та має бути оформленим відповідно до ДСТУ 8302:2015. Використання літератури іноземною мовою є бажаним. Усі джерела вказуються тією мовою, якою вони видані. Література, видана іноземними мовами з некириличним алфавітом, наводиться після праць, виданих мовами із кириличним алфавітом, під наскрізною нумерацією. (Приклад оформлення списку використаних джерел подано у Додатку Д).

3. ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота виконується українською мовою і укладається відповідно до вимог МОН України щодо оформлення кваліфікаційних робіт здобувачів. Плани конспекти уроків та системи вправ подаються англійською мовою.

Обсяг курсової роботи без списку використаних джерел і додатків становить 28–30 сторінок формату А4 (210 мм x 297 мм), надрукованих шрифтом Times New Roman, кеглем 14, міжрядковий інтервал – 1,5. Аркуш повинен мати береги: зліва – 30 мм, справа – 15 мм, угорі – 20 мм, знизу – 20 мм. Параметри абзацу: перший рядок – відступ 1,25 см, відступи зліва і справа – 0 мм.

Текст набирається без переносів, на всю ширину сторінки. Допускається виділення ключових понять напівжирним шрифтом, цитат – курсивом. Необхідно використовувати лапки (парні – «...»). При наборі тексту потрібно розрізняти символи дефісу (-) та тире (—).

Усі сторінки курсової роботи нумеруються. Загальна нумерація починається з титульного аркуша, але порядковий номер на ньому не ставиться. На всіх наступних аркушах він розташовується у правому кутку верхнього поля. Нумерація сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, малюнків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака «№». Нумерація сторінок має бути наскрізною, тобто усі сторінки роботи, враховуючи ілюстрації та додатки, нумеруються від титульної до останньої сторінки без пропусків і повторів, а також доповнень.

Текст основної частини курсової роботи поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти. Кожну структурну частину роботи починають з нової сторінки. Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту по центру сторінки (без крапки).

ЗМІСТ має відповідати плану роботи. На сторінці зі змістом навпроти кожної складової курсової роботи проставляються номери сторінок, які вказують на початок викладення матеріалу.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, додатків, рисунків, таблиць подають арабськими цифрами без знака №. Нумерація сторінок курсової роботи має бути наскрізною (включно з ілюстраціями) і проставлятися у правому нижньому куті аркуша без крапки.

Першою сторінкою є титульний аркуш, який входить до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші та аркуші змісту номер сторінки не ставиться. Нумерація сторінок проставляється, починаючи зі «ВСТУПУ».

Текст основної частини курсової роботи поділяють на розділи та підрозділи. Кожний розділ починають з нової сторінки. Складові дипломної роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» не нумерують. Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», без крапки, а потім друкують заголовок розділу великими літерами.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номеру підрозділу, між якими ставлять крапку. Наприкінці номера підрозділу ставиться крапка. Наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу), за якою у тому ж рядку зазначають заголовок підрозділу. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Наприкінці заголовка крапки не ставлять. Відстань між заголовком (за виключенням заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 2 інтервали.

Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. В кінці номера повинна стояти крапка, наприклад: “1.3.2.” (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок пункту.

Оформлення додатків. У разі потреби додатки оформлюють як продовження роботи на її наступних сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті курсової роботи. Ілюстративні матеріали повинні відповідати форматові А4, їх включають до загальної нумерації сторінок роботи. У додатках вміщують матеріал, який:

- є необхідним для повноти курсової роботи, але включення його до основної частини наукової роботи може змінити впорядковане та логічне уявлення про дослідження;

- не може бути розміщений в основній частині курсової роботи через великий обсяг або способи його відтворення.

У додатки можуть бути включені:

- додаткові ілюстрації або таблиці;
- матеріали, які через великий обсяг, специфіку викладання або форму подання не можуть бути внесені до основної частини (оригінали фотографій, формули, розрахунки, опис комп'ютерних програм, розроблених у процесі виконання роботи тощо). Кожен додаток повинен починатися з нового аркуша і мати заголовок. Друкувати назву слід угорі малими літерами симетрично до

тексту з першої великої. Посередині над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток __» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, О, Ч, Ї.

Курсова робота має бути прошита та мати тверду або пластикову прошиту обкладинку.

4. ПЕРЕВІРКА, ЗАХИСТ ТА ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота подається науковому керівникові для перевірки у строки, визначені у завданні на виконання курсової роботи (зазвичай, за 4-3 тижні до захисту). Курсові роботи, які за висновком наукового керівника заслуговують позитивної оцінки, допускаються до захисту. При необхідності вони допрацьовуються згідно зауважень наукового керівника, а потім передаються на перевірку на унікальність. За результатами перевірки науковий керівник подає на кафедру відгук та акт перевірки на унікальність тексту курсової роботи. У випадку негативного відгуку курсова робота повертається здобувачу на доопрацювання.

Рекомендовані показники оригінальності текстів для курсових робіт:

- більше 80% – текст роботи є оригінальним (несуттєвий об'єм запозичень);
- від 60% до 80% – оригінальність тексту задовільна (несуттєвий об'єм запозичень), проте слід переконатися у наявності і правильному оформленні цитувань та посилань на використанні джерела;
- від 40% до 60% – письмова робота приймається до розгляду після доопрацювання автором та наявності і правильного оформлення цитувань та посилань на використанні джерела, оскільки має значний об'єм запозичень;
- менше 40% – робота до розгляду не приймається і не може бути рекомендована до друку та захисту.

Захист курсових робіт проходить згідно з графіком, затвердженим кафедрою, за присутності студентів та комісії, до складу якої входять три викладачі, до початку екзаменаційної сесії. Здобувач вищої освіти готує для виступу доповідь та презентацію до неї. Захист курсової роботи відбувається у наступному порядку:

1. Виступ автора (до 5 хвилин), в якому доцільно висвітлити такі питання:

- актуальність теми дослідження та її обґрунтування;
- мета, завдання, об'єкт, предмет, методи дослідження;
- елементи новизни в основних розділах курсової роботи;
- висновки та результати дослідження.

2. Відповіді автора на запитання членів комісії та присутніх на захисті студентів.

3. Оцінювання членами комісії змісту та захисту курсової роботи студента.

Доповідь може читатися, але найкращим варіантом є розповідь, що вказуватиме на бездоганне володіння студентом матеріалом. Готуючи виступ, студенту слід звернути увагу на наступне:

- попередньо прочитати текст доповіді кілька разів уголос;
- логічно переходити від однієї частини виступу до іншої;
- доповідати у нормальному темпі та дотримуватись норм часу;
- слідкувати за своїми жестами;
- підготувати необхідну наочність (таблиці, діаграми, графіки);
- навчитися користуватися технічними засобами навчання, якими обладнана аудиторія.

Після проведення захисту курсової роботи члени комісії виносять рішення про оцінку роботи за 100 бальною шкалою. Оцінювання здійснюється в два етапи: попереднє оцінювання курсової роботи керівником (ОКК) та оцінювання в ході захисту курсової роботи. Критерії оцінювання захисту курсової роботи та деталізовані бальні шкали наведено нижче у відповідних таблицях.

**Таблиця 1. Максимальна вага оцінювання написання та захисту
курсової роботи у балах**

<i>Вид контролю</i>	<i>Максимальна оцінка</i>	<i>Максимальна підсумкова оцінка</i>
Оцінка наукового керівника (без урахування захисту роботи)	70	100
Оцінка комісії (за результатами захисту роботи)	30	

Таблиця 2. Оцінювання курсової роботи

№ з/п	Критерії оцінювання	Кількість набраних балів						
		незадовільно		задовільно		добре		відмінно
		1-34	35-49	50-57	58-64	65-77	78-89	90-100
		F	FX	E	D	C	B	A
		не зараховано		зараховано				
I. Результати дослідження та рівень відповідності вимогам щодо оформлення результатів роботи								
1.	Композиційна гармонійність, логічність побудови, відповідність плану темі роботи.	2,6	3,7	4,4	5	6	6,8	7
2.	Обґрунтованість актуальності теми роботи, її зв'язок з об'єктом і предметом дослідження; змістова відповідність мети, завдань і конструктивних висновків.	2,6	3,7	4,4	5	6	6,8	7

3.	Повнота розкриття теми роботи. Ступінь розкриття теми, висвітлення та аналіз основних понять та ключових теоретичних положень, відповідність змісту підрозділів їх назвам.	2,6	3,7	4,4	5	6	6,8	7
4.	Подання дискусійних точок зору на предмет дослідження, наявність авторської позиції щодо шляхів розв'язання проблем.	2,6	3,7	4,4	5	6	6,8	7
5.	Рівень практичного дослідження проблеми, реальність і суттєвість результатів, запропонованих рекомендацій.	2,6	3,7	4,4	5	6	6,8	7
6.	Відповідність списку першоджерел затвердженій темі. Наявність у списку літератури проблемних статей. Актуальність наведеної літератури.	2,6	3,7	4,4	5	6	6,8	7
7.	Дотримання наукового стилю викладення матеріалу, розвиненість мови.	2,6	3,7	4,4	5	6	6,8	7

8.	Дотримання правил оформлення наукового тексту, рисунків, бібліографії, цитування та посилань на першоджерела.	2,6	3,7	4,4	5	6	6,8	7
9.	Дотримання регламенту виконання роботи, співпраця з науковим керівником, урахування зауважень наукового керівника.	2,6	3,7	4,4	5	6	6,8	7
10.	Наявність наукової публікації (тези доповіді / стаття).	-	-	-	-	-	-	7
Оцінка наукового керівника (без урахування захисту роботи)		≈ 24	≈ 34	≈ 40	≈ 45	≈ 54	≈ 62	70

II. Виклад основних результатів дослідження та рівень відповідей на питання членів комісії

1.	Логічність побудови доповіді, послідовність і чіткість викладу суті та основних результатів дослідження.	2,5	3,75	4,25	4,75	5,75	6,75	7,5
2.	Рівень володіння культурою презентації результатів науково-дослідної роботи; застосування мультимедійної техніки тощо.	2,5	3,75	4,25	4,75	5,75	6,75	7,5

3.	Дотримання регламенту виступу, вільність володіння матеріалом.	2,5	3,75	4,25	4,75	5,75	6,75	7,5
4.	Повнота, глибина, обґрунтованість відповідей на запитання, вміння аргументовано захищати свою позицію.	2,5	3,75	4,25	4,75	5,75	6,75	7,5
Оцінка комісії (за результатами захисту роботи)		10	15	17	19	23	27	30
Максимум набраних балів		34	49	57	64	77	89	100

Таблиця 3. Відповідність результатів контролю знань за різними шкалами та критерії оцінювання

<i>Сума балів за всі види навчальної діяльності за 100-бальною шкалою</i>	<i>Шкала оцінювання ЄКТС</i>		<i>Критерії оцінювання</i>	<i>Національна шкала оцінювання</i>	
	<i>Оцінка за шкалою</i>	<i>Значення оцінки за шкалою</i>		<i>Екзамен, курсова робота, практика</i>	<i>Залік</i>
90-100	A	відмінно	студент виявляє творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, може використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень	відмінно	зараховано

			у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує свої відповіді.		
78-89	B	дуже добре	студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці творчо розв'язує справи і завдання у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	добре	
65-77	C	добре	студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовує її на практиці; вміє контролювати власну діяльність; виправляти помилки, добирати аргументи для підтвердження своїх думок.		
58-64	D	задовільно	студент відтворює значну частину	задовільно	

			теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.		
50-57	Е	достатньо	студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, фрагментів.	незадовільно	

Таблиця 4. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
78-89	добре		B (дуже добре)
65-77			C (добре)
58-64			D (задовільно)
50-57	E (достатньо)		
35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34	незадовільно		F (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

Рішення щодо оцінки курсової роботи оголошується в той самий день, після чого оцінка записується на титульному аркуші курсової роботи та проставляється в екзаменаційну відомість і залікову книжку студента.

5. ДОДАТКИ

Додаток А. Зразок оформлення титульного аркуша курсової роботи

Бердянський державний педагогічний університет
Факультет філології та соціальних комунікацій
Кафедра іноземних мов і методики викладання

КУРСОВА РОБОТА

з методики викладання англійської мови

Навчання діалогу-дискусії на уроках англійської мови

Студента(ки) групи ЗАМЛ
спеціальності 014 Середня освіта
предметної спеціальності 014.021 англійська
мова і література
освітньо-професійної програми «Середня
освіта (мова і література (англійська))»
Ольги ПРОЦЕНКО
(ім'я та прізвище)

Керівник: доктор пед. наук, професор
Ірина ГЛАЗКОВА
(ім'я та прізвище)

Національна шкала: _____
Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії: _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

Бердянськ, 2023

Додаток Б. Зразок оформлення змісту курсової роботи

ЗМІСТ

ВСТУП.	3
РОЗДІЛ 1. НАЗВА РОЗДІЛУ.	6
1.1. Назва підрозділу.	6
1.2. Назва підрозділу.	10
Висновки до розділу 1.	14
РОЗДІЛ 2. НАЗВА РОЗДІЛУ.	15
2.1. Назва підрозділу.	15
2.2. Назва підрозділу.	19
Висновки до розділу 2.	34
ВИСНОВКИ.	35
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.	37
ДОДАТКИ.	39

Додаток В. Оформлення вступу курсової роботи

Тема: Навчання учнів діалогу-дискусії суспільно-політичного характеру в закладах загальної середньої освіти з поглибленим вивченням англійської мови

Актуальність дослідження проблеми полягає в тому, що, з одного боку, дискусія є ефективним засобом розвитку невідготовленого іншомовного мовлення, а, з іншого, – ця проблема недостатньо розроблена в методиці викладання англійської мови в закладах загальної середньої освіти з поглибленим вивченням англійської мови.

Об'єкт дослідження – процес навчання учнів діалогу-дискусії суспільно-політичного характеру в закладі загальної середньої освіти з поглибленим вивченням англійської мови.

Предмет дослідження – зміст і комплекс вправ для навчання діалогу-дискусії суспільно-політичного характеру учнів у закладах загальної середньої освіти з поглибленим вивченням англійської мови.

Мета дослідження полягає в розробці методики навчання учнів діалогу-дискусії суспільно-політичного характеру у закладах загальної середньої освіти з поглибленим вивченням англійської мови.

Завдання дослідження:

- уточнити етапи побудови діалогу-дискусії і визначити предметний, операційно-логічний та мовний зміст мисленнєвих операцій на кожному етапі;
- визначити характер навичок і вмінь, необхідних учням для ведення дискусії суспільно-політичного характеру;
- відібрати змістовий і логіко-композиційний матеріал англійською мовою, що відображає предметно-операційний зміст та мовне оформлення діалогу-дискусії;
- розробити вправи для оволодіння відібраним матеріалом.

Методи дослідження:

- узагальнення досвіду викладання англійської мови у закладах загальної середньої освіти України;

- опрацювання наукових джерел з методики навчання іноземної мови та суміжних з нею наук;
- лінгвометодичний аналіз аутентичних дискусій;
- наукове спостереження процесу навчання дискусії;
- моделювання діалогу-дискусії англійською мовою;
- дидактичне мовне тестування;
- розвідувальний методичний експеримент.

Бажано, але не обов'язково дати чіткі формулювання теоретичної значущості та практичної цінності роботи. Наприклад:

Теоретична значущість дослідження полягає в обґрунтуванні критеріїв розробки комплексу вправ для навчання діалогу-дискусії суспільно-політичного характеру.

Практична цінність роботи полягає у розробці комплексу вправ (проблемно-пошукових і логіко-композиційних) для навчання діалогу-дискусії суспільно-політичного характеру учнів у закладах загальної середньої освіти з поглибленим вивченням англійської мови.

Апробація результатів дослідження. Основні положення і результати дослідження:

- доповідалися й обговорювалися на засіданні секції «Актуальні проблеми методики навчання іноземних мов» під час наукової конференції студентів Бердянського державного педагогічного університету 18 квітня 2021 р.;
- відображено в тезах «Назва» II Міжнародної науково-практичної конференції «Людина в мовному просторі: історична спадщина, проблеми, перспективи розвитку» 15 травня 2020, м. Бердянськ.

Структура курсової роботи складається з переліку умовних скорочень (за необхідності), вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел та списку джерел ілюстративного матеріалу.

1.1. Дидактико-психологічні передумови організації тестового контролю

1.2. Базові вміння читання як об'єкти контролю

Висновки до розділу 1

*Додаток Д. Приклади оформлення списку використаних джерел
відповідно ДСТУ 8302:2015*

Книги	
Приклади	Однотомні видання
один автор	Битяк Ю. П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади: монографія. Харків: Право, 2005. 304 с. Краснова М. В. Договори в екологічному праві України: навч. посіб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: Алерта, 2012. 216 с. Кузніченко С. О. Закон України "Про правовий режим надзвичайного стану": наук.-практ. комент. / Одес. держ. ун-т внутр. справ. Харків: Право, 2015. 164 с. Тертишник В. М. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України: із змін. та допов. на 12 берез. 2016 р. 12-те вид., допов. і переробл. Київ: Правова єдність, 2016. 810 с. Johnson L. K. Bombs, bugs, drugs and thugs: intelligence and America's quest for security. New York; London: New York University Press, 2000. 326 p.

два автори	Васильєв С. В., Ніколенко Л. М. Доказування та докази у господарському процесі України: монографія. Харків: Еспада, 2004. 192 с. Каткова Т. В., Каткова А. Г. Закінчення досудового слідства у кримінальних справах: практ. посіб. Харків: Право, 2011. 136 с. Петришина М. О., Петришин О. А. Міжнародно-правові стандарти у сфері місцевого самоврядування: наук. доп. / Нац. акад. прав. наук України, НДІ держ. буд-ва та місц. самоврядування. Харків: Право, 2016. 44 с. (Серія "Наукові доповіді"). Сташис В. В., Бажанов М. И. Преступления против личности в УК УССР и судебной практике. Изд. 2-е, испр. и доп. Харьков: Вища шк., 1987. 216 с.
три автори	Комаров В. В., Світлична Г. О., Удальцова І. В. Окреме провадження: монографія / за ред. В. В. Комарова. Харків: Право, 2011. 312 с. Сичевський В. В., Харитонов Є. І., Олейніков Д. О. Науково-практичний коментар до розділу І Особливої частини Кримінального кодексу України (Злочини проти основ національної безпеки України) / Служба безпеки України. Харків: Право, 2016. 232 с. (Бібліотека слідчого). Helfer M. E., Kempe R. S., Krugman R. D. The battered child. 5th ed. Chicago, IL: University of Chicago Press, 1997. 700 p.
чотири і більше авторів	Прилипко С. М., Ярошенко О. М., Мороз С. В., Малиновська К. А. Укладення трудового договору: теоретико-прикладне дослідження: монографія. Харків: Юрайт, 2013. 288 с. Колективні політичні права і свободи людини та громадянина в Україні: проблеми теорії та практики: монографія / Є. І. Григоренко та ін.; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків: [б. в.], 2013. 352 с. Постклассическая онтология права: монография / С. И. Максимов и др.; С.-Петерб. гос. ун-т; общ. ред. И. Л. Честнов. Санкт-Петербург: Алетейя, 2016. 688 с. (Толкование источников права). The mutual fund industry: Competition and investor welfare / R.G.Hubbard et. al. New York, NY: Columbia University Press, 2010. 256 p.
автор(и) та редактор(и) / упорядник(и)	Гель А. П., Семаков Г. С., Яковець І. С. Кримінально-виконавче право України: навч. посіб. / ред. А. Х. Степанюк. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 624 с. Грошевий Ю. М. Вибрані праці / упоряд.: О. В. Капліна, В. І. Маринів. Харків: Право, 2011. 656 с. Петрик О. І. Шлях до цінової стабільності: світовий досвід і

	перспективи для України: монографія / відп. ред. В. М. Геець. Київ: УБС НБУ, 2008. 369 с. Plath S. The unabridged journals / ed. K. V. Kukil. New York, NY: Anchor, 2000. 680 p.
автор(и) та перекладач (i)	Беккариа Ч. О преступлениях и наказаниях / вступ. ст. Н. И. Панова; пер. с итал. М. М. Исаев. Киев: Ин Юре, 2014. 240 с. (Памятники правовой мысли). Питерс Т., Уотермен Р. В поисках эффективного управления (опыт лучших компаний) / ред. Л. И. Евенко; пер.: Д. Васильев, В. Зотов. Москва: Прогресс, 1986. 424 с. Laplace P. S. A philosophical essay on probabilities / trans.: F. W. Truscott, F. L. Emory. Original work published 1814. New York, NY: Dover, 1951. 196 p.
без автора	Галузева економічна політика держави: проблеми правового забезпечення: колект. моногр. / за наук. ред. Д. В. Задихайла. Харків: Юрайт, 2013. 520 с. (Серія "Наукові праці кафедри господарського права Національного університету "Юридична академія України імені Ярослава Мудрого"; т. 1). Конституція України: наук.-практ. комент. / редкол.: В. Я. Тацій (голова) та ін. 2-ге вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2012. 1128 с. Настільна книга детектива, прокурора, судді: коментар антикорупційного законодавства / ред. М. І. Хавронюк. Київ: Дакор, 2016. 496 с. Політологічний енциклопедичний словник / упоряд. В. П. Горбатенко. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Генеза, 2004. 736 с. Правове виховання в сучасній Україні: монографія / за заг. ред.: В. Я. Тацій, А. П. Гетьман, О. Г. Данильян. 2-ге вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2013. 440 с. Протидія терористичній діяльності: міжнародний досвід і його актуальність для України: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 30 верес. 2016 р. Київ: Нац. акад. прокуратури України. 2016. 432 с. Twenty-four hours a day. Miami, FL: BN Publishing, 2010. 400 p.
Приклади	Багатотомні видання
	Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. / Нац. акад. прав. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2016. Т. 1: Історія держави і права України. 848 с. Енциклопедія історії України: у 10 т. / НАН України, Ін-т історії України. Київ: Наук. думка, 2005. Т. 9. 944 с. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник: у 2 т. / за ред.: В. В. Сташис, В. Я. Тацій. 4-те вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2010. Т. 1. 456 с. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права: в 6 т. Харьков: Право,

	2007. Т. 4: Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України: у 4 т. / ред. О. В. Стовба. Харків: Апостиль, 2015. Т. 2. 329 с. Правова система України: історія, стан та перспективи: у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків: Право, 2009. Т. 2: Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.
Інші видання	
автореферати дисертацій	Кравчук В. М. Припинення корпоративних правовідносин в господарських товариствах: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.03 / Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2010. 36 с. Лісов О. С. Новітня вітчизняна історіографія створення та діяльності розвідки і контррозвідки України у 1917–1991 роках: автореф. дис. ... канд. іст. наук: 20.02.22 / Нац. ун-т оборони України ім. Івана Черняховського. Київ, 2017. 20 с.
дисертації	Сокурченко В. В. Публічне адміністрування сферою оборони в Україні: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07 / Нац. акад. внутр. справ. Київ, 2016. 573 с. Костенко В. О. Економіко-правове забезпечення використання та охорони земель: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2015. 183 с. Bryant B. D. A sequentially articulated experiment to compare two instructional software input infrastructures: Doctoral dissertation / University at Albany. Albany, NY, 1998. 150 p.
архівні документи	Лист Голови Спілки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64, 64 зв., 71. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України</i>. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.
патенти	Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G 21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.

препринти	Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль: Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт / НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1). Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков: ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт / НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ 2006-4).
стандарти	ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ: Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ 3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ: Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
бібліографічні показники	Володимир Володимирович Сташис: (до 85-річчя від дня народж. та 60-річчя наук.-пед. і громад. діяльності) / Нац. акад. прав. наук України; упоряд.: В. І. Борисов, В. І. Тютюгін, Л. М. Демидова. Харків: Право, 2010. 108 с. (Біографія і бібліографія вчених-правознавців). Лисодєд О. В. Бібліографічний довідник з кримінології (1992–2002) / ред. О. Г. Кальман. Харків: Одиссей, 2003. 128 с. Систематизований показник матеріалів з питань адміністративної реформи, опублікованих у Віснику Національної академії державного управління за 1997–2005 роки / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; уклад.: О. О. Бабінова, О. Г. Белінська. Київ: Вид-во НАДУ, 2006. 11 с.
каталоги	Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк: Лебедь, 2005. 228 с. Історико-правова спадщина України: кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області: кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін.; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів: Новий час, 2003. 160 с.

Частина видання	
розділ книги	Борисова В. И. Право частной собственности в системе социально-экономических прав и свобод граждан и пути его реализации. <i>Харьковская цивилистическая школа: право собственности</i>: монографія / ред. И. В. Спасибо-Фатеева. Харьков: Право, 2012. Разд. 3, гл. 1. С. 87–99. Даньшин І. М. Злочини проти громадського порядку та моральності. <i>Кримінологія. Загальна та Особлива частини</i>: підручник / ред. В. В. Голіна. 2-ге вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2009. Розд. 15. С. 138–145. Тацій В. Я. Повертаючись до питання боротьби зі злочинами у сфері приватизації. <i>Тацій В. Я. Вибрані статті, виступи, інтерв'ю</i>. Харків: Право, 2010. С. 221–229. Хряпінський П. Кримінально-правові засоби заохочення у публічному праві України. <i>Правовий вплив на неправомірну поведінку: актуальні грані</i>: монографія / за ред.: О. В. Козаченко, Є. Л. Стрельцов. Миколаїв: Іліон, 2016. С. 87–109. O'Neil J. M., Egan J. Men's and women's gender role journeys: A metaphor for healing, transition, and transformation. <i>Gender issues across the life cycle</i> / Ed. B. R. Wainrib. New York, NY: Springer, 1992. P. 107–123.
тези, доповідь	Боднар Т. В. Договір про закупівлю: особливості укладання і забезпечення. <i>Актуальні проблеми приватного права: договір як правова форма регулювання приватних відносин</i>: матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 95-й річниці з дня народж. В. П. Маслова (Харків, 17 лют. 2017 р.). Харків: Право, 2017. С. 7–9. Данильян О. Г., Дьобань О. П. Досвід удосконалення органів державної влади в європейських країнах та можливості його використання в Україні. <i>Проблеми розбудови державності та народовладдя в Україні</i>: матеріали XXII Харків. політолог. читань (м. Харків, 21 трав. 2009 р.). Харків, 2009. С. 47–49. Шаповал В. Свобода та "природні права" людини як основа людського виміру права. <i>Антропология права: філософський та юридичний виміри (стан, проблеми, перспективи)</i>: матеріали першого всеукр. круглого столу, м. Львів, 16–17 верес. 2005 р. Львів: Край, 2006. С. 286–295. Wu C. K., Makhlof M. M. Predicting the response of Aluminium casting alloys to heat treatment. <i>Light Metals 2011: Proceedings of the technical sessions presented by the TMS Aluminium Committee at the TMS 2011 Annual Meeting & Exhibition, San Diego, California, USA, 27 February – 3 March, 2011</i>. Hoboken, NJ: Wiley, 2011. P. 834–836.

стаття з довідкового видання	Баулін Ю. В. Обставини, що виключають злочинність діяння. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ: Юрид. думка, 2007. С. 550. Гончаренко В. Д. Повне зібрання законів Російської імперії. <i>Велика українська юридична енциклопедія</i>. Харків: Право, 2016. Т. 1: Історія держави і права України. С. 573–574. Ріяка В. О. Декларація митна. <i>Юридична енциклопедія</i>. Київ: Укр. енцикл., 1998. Т. 2. С. 29. Bergmann P. G. Relativity. <i>The New Encyclopedia Britannica</i>. Chicago, IL: Encyclopedia Britannica, 1993. Vol. 26. P. 501–508.
стаття з продовжува -ного видання	Гетьман А. П., Лозо В. І. Державно-правові проблеми подолання екологічної кризи в епоху глобалізації. <i>Проблеми законності</i>. Харків. 2013. Вип. 123. С. 65–77. Данильян О. Г., Петришин О. В. Проблема взаємовпливу правового виховання державотворчого процесу: українські реалії. <i>Вісник Національної академії правових наук України</i>. Харків, 2010. № 2. С. 28–39. Семенюк О. Г. Заходи безпеки в системі охорони державної таємниці. <i>Держава і право. Юридичні науки</i>. Київ, 2016. Вип. 72. С. 152–166.
стаття з періодично го видання (журнал, газета)	Кулак Н. В. Актуальні питання правового статусу добровольчих формувань в Україні. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2016. № 4. С. 84–88. Петришин О., Серьогіна С. Змішана республіканська форма державного правління: питання теорії та практики. <i>Право України</i>. 2009. № 10. С. 57–60. Benjamin A. C. The ethics of scholarship: A discussion of problems that arise in its application. <i>Journal of Higher Education</i>. 1960. Vol. 31, No. 9. P. 471–480. Середа М. Мирні зібрання: практика адмін. судів 2015 р. <i>Юридичний вісник України</i>. 2016. 12–18 лют. (№ 6). С. 5. Тацій В. Я., Тютюгін В. І., Пономаренко Ю. А. Виклики сучасності і кримінальне право. <i>Голос України</i>. 2016. 29 січ. (№ 16). С. 6–7. Itzkoff D. A touch for funny bones and earlobes. <i>New York Times</i>. 2010. March 31. P. C1.
рецензії	Биков О. Нагальність оптимального міжнародно-правового врегулювання глобальних біоетичних проблем сучасності. <i>Віче</i>. 2016. № 1/2. С. 20–21. Рец. на кн.: Третьякова В. Г. Міжнародно-правове регулювання глобальних біоетичних проблем: монографія. Київ: Кондор, 2013. 407 с. Драч О. О. [Рецензія]. <i>Український історичний журнал</i>, 2016. № 1. С. 217–219. Рец. на кн.: Темченко А. І. Традиційні мантичні

	практики: архаїка знакової системи. Черкаси: ІнтралігаТОР, 2015. 112 с. Csikos R., Garcia E., Worley R. Book Reviews. <i>Journal of Criminal Justice Education</i>. 2010. Vol. 21, No. 1. P. 93–99. Review of the book: Beck E., Britto S., Andrews A. In the shadow of death: Restorative justice and death row families. Oxford, NY: Oxford University Press, 2007. 336 p.
Електронні ресурси	
Приклади	Аналіз стану здійснення судочинства в 2015 році (за даними судової статистики). URL: http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/D7F9F72E78DA88ECC2257F730036F282 (дата звернення: 17.03.2017). Гетьман Є. А. Підзаконні нормативно-правові акти органів виконавчої влади України та іноземних держав: порівняльна характеристика. <i>Теорія і практика правознавства</i>: електрон. наук. фахове вид. 2016. Вип. 1 (9). URL: http://tlaw.nlu.edu.ua/article/view/66302 (дата звернення: 17.06.2016). Карнаух Б. П. Тлумачення договору: короткий нарис із наднаціональної і транснаціональної точок зору. <i>Проблеми законності</i>. 2016. Вип. 135. С. 39–51. DOI: http://dx.doi.org/10.21564/2414-990x.135.83852. Оболенцев В. Ф. Базові засади системного аналізу злочинності та віктимізації в Україні: монографія. Харків; Костянтинівка, Сектор "С" АТО: Юрайт, 2016. 116 с. URL: http://dspace.nulau.edu.ua/bitstream/123456789/12015/1/Obolencev_2016_mon.pdf (дата звернення: 17.03.2017). Colletta L. Political satire and postmodern irony in the age of Stephen Colbert and Jon Stewart. <i>Journal of Popular Culture</i>. 2009. Vol. 42, No. 5. P. 856–874. DOI: 10.1111/j.1540-5931.2009.00711.x. Feminism. <i>Encyclopædia Britannica online</i>. URL: http://www.britannica.com/EBchecked/topic/724633/feminism. Trammell A. Magic: The gathering in material and virtual space: An ethnographic approach toward understanding players who dislike online play. <i>Meaningful Play 2010</i>: October 21–23, 2010, East Lansing, MI. URL: http://meaningfulplay.msu.edu/proceedings2010/mp2010_paper_42.pdf (Last accessed: 17.03.2017).
Законодавчі та нормативні документи	
Приклади	Конституція України: станом на 1 верес. 2016 р.: відповідає офіц. тексту. Харків: Право, 2016. 82 с. Конституційний Суд України: рішення, висновки / відп. ред. А.

С. Головін; уклад.: К. О. Пігнаста, О. І. Кравченко. Київ: Логос, 2011. Кн. 10. 431 с.

Правова основа діяльності органів державної влади: зб. нормат. актів / упоряд. П. М. Любченко. Харків: ФІНН, 2010. 303 с.

Національна доктрина розвитку освіти: затв. Указом Президента України від 17.04.2002 р. № 347. *Освіта*. 2002. 24 квіт. (№ 14). С. 2–4.

Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII. *Голос України*. 2015. 10 черв. (№ 101). С. 4.

Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень: затв. наказом М-ва юстиції України від 08.10.1998 р. № 53/5 (у ред. наказу від 26.12.2012 р. № 1950/5). *Офіційний вісник України*. 2013. № 3. Ст. 91.

Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131.

Про порядок класифікації надзвичайних ситуацій: постанова Каб. Міністрів України від 15.06.1998 р. № 1099. *Офіційний вісник України*. 1998. № 28. Ст. 1062.

Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. Дата оновлення: 12.03.2017. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/page> (дата звернення: 17.03.2017).

Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Закон України від 16.09.2014 р. № 1678-VII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1678-18> (дата звернення: 17.03.2017).

Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2017 році: від 15.09.2016 р. № 5132. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=60035 (дата звернення: 17.03.2017).

Ухвала апеляційного суду Полтавської області від 27 серпня 2014 р., судова справа № 551/818/14-к. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/41131992#> (дата звернення: 17.06.2016).

Case of Benham v. The United Kingdom (Application no. 19380/92): Judgment European Court of Human Rights, 10 June 1996. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57990> (Last accessed: 17.03.2017).

6. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. ВД “Академперіодика” НАН України. Приклади оформлення використаних джерел відповідно до Національного стандарту України. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ, 2016. 16 с. (Інформація та документація). URL: <https://histj.oa.edu.ua/assets/files/Posylannia.pdf>.
2. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. К.: Либідь, 1997. 206 с.
3. Гончаренко С.У., Олійник П.М. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі: навч. посібник. К.: Вища школа, 2003. 323 с.
4. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 Система стандартів з інформації бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1—2003, IDT). URL: https://ftfsite.ru/wp-content/files/Library_Standart.pdf.
5. Енциклопедія освіти / АПН України; гол. ред. В.Г.Кремень. К.: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
6. Закон України “Про вищу освіту” [Електронний ресурс]. URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
7. Закон України “Про освіту” [Електронний ресурс]. URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>.
8. Ковальчук В.В., Моїсєєв Л.М. Основи наукових досліджень : навч. посібник. К.: ВД “Професіонал”, 2007. 240 с.
9. Положення про організацію освітнього процесу в Бердянському державному педагогічному університеті (наказ № 3 від 06.01.2020 р.). URL: http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/OOP_BSPU_2020-1.pdf.
10. Положення про академічну доброчесність у Бердянському державному педагогічному університеті (наказ № 64 від 27.08.2019 р.). URL: http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/akademdobrochesnist-_sayt.pdf.

11. Положення про випускні кваліфікаційні роботи студентів (магістрантів) Бердянського державного педагогічного університету (протокол № 9 від 29.03.2012 р.). URL: <http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/Polozhennya-pro-vypuskni-kvalifikatsiyni-roboty-studentiv-mahistrantiv.pdf>.

12. Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії у Бердянському державному педагогічному університеті (наказ №37 від 27.02.2015 р.). URL: <http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/pro-poryadok-stvorenniya-ta-orhanizatsiyu-roboty-Ekzamenatsiynoyi-komisiyi.pdf>.

13. Положення про критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Бердянському державному педагогічному університеті (наказ №56 від 01.07.2019 р.). URL: http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/KOND_BSPU_2019-1.pdf.

14. Національний стандарт України. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. ДСТУ 8302:2015. URL: <http://vipro.org.ua/index.php?pagename=presentation>.

15. Основні вимоги до дисертацій та авторефератів дисертацій. Бюлетень ВАК України. 2007. № 6. С. 9-17.

Навчально-методичне видання

Глазкова Ірина Яківна

Школа Ірина Вікторівна

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НАПИСАННЯ, ОФОРМЛЕННЯ І
ЗАХИСТУ КУРСОВИХ РОБІТ З МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

*Для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
освітньо-професійної програми «Середня освіта (англійська мова та
література)» спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціальності
014.02 Середня освіта. Мова та література (із зазначенням мови)
за спеціалізацією 014.021 Англійська мова і література*

Формат 60x84/16.

Гарнітура Times New Roman. Друк цифровий.

Формат 60x90/16. Ум.-друк. арк. 2,44. Обл.-вид. арк. 1,87.

Тираж 50. Зам. 108/2

Запоріжжя: Вид-во БДПУ (університет тимчасово переміщений)